

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 6-7. Telefon: 159-490, 369-690
A szerkesztést és kiadást a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1963. november 3.

bb 1. mikszáth kálmán ,,hadisarca,, a szentesi Levéltárban

vid fm/tné-Lm fm

1963. november 3.

a szentesi Levéltárban előkerült mikszáth kálmán egyik eddig ismeretlen feljegyzése. az író névjegykártyájának hátlapján a következő kézírásos, még meg nem fejtett szöveg olvasható: „kedves barátom, itt küldöm a progronyt. említsd meg kérlek és hajtsd be szentest. szentest annyira szereti urambátyám, hogy hadisarcot vet ki rá: legalább tíz előfizetőt. szerető barátod,,. a szöveget mikszáth kézjegye zárja.

nem sikerült még megállapítani, hogyan került kapcsolatban mikszáth szentessel, illetve ott élt barátjával. valószínűleg szegedi újságíráskodása idején vetette papírra az idézett sorokat az akkori lap terjesztése érdekében./mti/

-.-

bb 2. házi muzeum steig istván fazekas-népművész szekszárdi otthonában

vid fm/tné-Lm fm

1963. november 3.

szekszárdon látható steig istván fazekas népművész sárközi szobának berendezett házimuzeuma. a benne levő sárközi „szemeskátyha,, falait zöldmázás tűzálló fazekakkal berakva építette meg a mester. a „cserépkályha őse,, ma is kitűnően fűt; nyolc kilogramm fával 24 órán át melegíti a helyiséget.

a sárközi szoba díszel a híres fazekas dinasztia által féltve őrzött családi kerámia-remek, köztük pereckulacs, csempecsillár, negyven literes lakodalmi fazék, továbbá száz éves mohácsi fatengelyes - de most is pontosan járó - falióra. a sárközi szóttessel borított asztalon hatalmas boroskancsó látható, annak emlékeként, hogy a steig-család tagjai voltak a mesterei a nagy csárdai boroskancsók készítésének is./mti/

-.-

10.00/Lm

-1-

me

bb 3. negyven éve kutatja a község történetét Lengyeltóti
„krónikása,,

vid fm/tné szb fm

1963. november 3.

a somogy megyei Lengyeltóti község rendkívül gazdag régi emlékekben, a falu multját, emlékeit kutatja Gál István, a település „krónikása,, az idős pedagógus szabad idejét használja fel az adatgyűjtésre; járja a falut, a pusztákat, kutatja a régiségeket, beszélget az idős emberekkel, elbeszéléseiből próbálja összeállítani Lengyeltóti krónikáját. tervbe vette, hogy a község kisz-fiataljainak segítségével írja meg a falu történetét a legrégibb időktől kezdve napjainkig. /mti/

--

bb 4. felkutatják a régi szakmák emlékeit Borsodban

vid te szb ki

1963. november 3.

a magyar történelmi társulat Borsod megyei csoportja, értékes munkásságot fejt ki a megye multjára vonatkozó adatok összegyűjtésében és azok megismertetésében. a csoport tagjai nem egészen egy év alatt tizenöt tanulmányt tettek közzé a helyi sajtóban, a Borsodi szemlében, a miskolci, illetve a sárospataki muzeumi füzetekben. foglalkoztak többek között a neves Borsod megyei születésű költő, Gvadányi József történetírói munkásságával, a miskolci építőmunkások 1906-os sztrájkjával, az egyik miskolci középiskola, a jelenlegi közgazdasági technikum 75 éves multjával. további munkájuk során közreadják, illetve feldolgozzák több régi szakma adatait, emlékeit. foglalkoznak például a Zempléni üvegutak, a sárospataki malomkőbányászat, illetve kőedénygyártás történetével, Miskolc középkori malmainak jelentőségével. tervezik Diósgyőr, Tokaj, Monok helytörténetének, illetve monográfiájának megírását, a megye szerepének megismertetését az 1848-1849-es szabadságharcban. a csoport tagjai részt vállaltak az ország felszabadulásának huszadik évfordulójára kiadásra kerülő, a megye 1945-től elért fejlődését bemutató, könyv adatainak gyűjtéséből, felkutatásából is. /mti/

--

bb 5. almássátra a Bács megyei gyümölcsösökben

vid j szb ká

1963. november 3.

Bács megyében rendkívül gazdag volt az ideai almatermés. a vártnál majdnem 2000 vagonnal több alma tárolásáról, osztályozásáról kell gondoskodni, ami nem kis feladatot jelent. kicsik és korszerűtlenek a tárolók, többhelyütt nincs is megfelelő épület, ahol a gyümölcsöt el tudnák helyezni. az állami gazdaságokban most ideiglenesen sátrakat állítottak fel, s ezekben tárolják, osztályozzák az almát. a helvéciai állami gazdaságban, ahol 260 vagon gyümölcsöt szedtek, valóságos sátozókat állítottak fel. /mti/

10. 15/Lm

--
-2-

mti

bb 6. „könyvbarát-vasárnapok,, a szigetvári járásban

vid fm/tné-Lm fm

1963. november 3.

a szigetvári járásban több kezdeményezéssel fejlesztik a könyvtár-hálózatot, a könyvtári munkát. Boldogasszonyfán, Szentdénesen, Nyugotszenterzsébeten, Merenyén és Csertőn a körzetesítés folytán megüresedett tantermeket, illetve hivatali helyiségeket adták át könyvtár céljaira. a megyei tanács kétszázezer forintot biztosított a szigetvári járás könyvtárainak berendezésére. szigetváron ifjúsági kölcsönzöt és korszerű olvasótermet nyitnak.

még ebben az évben az olvasást népszerűsítő plakátokat helyeznek el a 47 könyvtárral rendelkező község forgalmas részein, harminc helyen állandó kiállítást rendeznek a legújabb könyvekből. ezenkívül „könyvbarát-vasárnapok,,-at rendeznek, amikor a könyvbarát mozgalom aktivistái házról-házra járva meghívják a falubelieket a könyvtárlátogatók sorába. író-olvasó találkozókkal és diafilm-vetítésekkel is elősegítik a könyvtárak népszerűsítését. /mti/

--

bb 7. érdekes dokumentum feldolgozása a dorogi muzeumban

vid fm/tné-Lm fm

1963. november 3.

a dorogi muzeumban megkezdtek „csév helység jegyzőkönyvének,, feldolgozását. a vastos kéziratos könyv az 1849-1863 közötti időszak eseményeit örökíti meg. a kézirat országos rendeleteket, intézkedéseket is tartalmaz, többek között Kossuth Lajosra, a 48-as szabadságharcra és Haynaura vonatkozó dokumentumokat. a kézirat értékét növeli, hogy az ebből az időszakból származó jegyzőkönyveket Haynau annak idején megsemmisítette, s csupán ez az egyetlen példány maradt fenn. a kéziratos dokumentumokat jövőre könyv alakjában jelentetik meg. /mti/

--

bb 8. egerben szobrot emelnek Gárdonyi Gézának

vic fm/tné-Lm fm

1963. november 3.

Gárdonyi Géza születésének 100. évfordulója alkalmából szobrot emelnek a nagy írónak az újjáépülő Egeri színház előtti téren. a Gárdonyi Géza ülő helyzetben ábrázoló bronzszobrot Somogyi Árpád szobrászművész mintázza. /mti/

10.20/Lm
10.33

--
-3-

mti

bb 9. háromdekás „virágcserep,, - pehelykönnyű a polistírol műanyag

vid te szb ki

1963. november 3.

a balatonkenesei vas- és műanyag ktsz-nél a magyar műanyagiparban elsőként kezdték meg a polistírol üzemszerű alkalmazását. ez az anyag olyan könnyű, mint a pehely. egy liternyi térfogatu polistírol mindössze 3-6 dekagrammot nyom és a törekenynek lát-szó anyag igen erős ellenállást fejt ki a külső hatásokkal szemben. a belőle készített 25 centiméter magas, mindössze 3 dekagramm súlyu virágcserepen a nagyobb ütődések sem tesznek kárt. előnye még, hogy különböző színekben gyártható és így virágfajtánként más-más díszes cserepet használhatnak. ugyanebből a könnyű anyagból készítenek téglalaformájú csomagolódobozokat.

az érdekes tulajdonsággal rendelkező műanyagból készített tárgyak, a mintákkal végzett sikeres próbák után, sorozatgyártásra kerülnek. /mti/

--

bb 10. 2000 előadás - 30 termelősövetkezeti akadémia - 1000 szakfilm a téli oktatási tervben

vid j szb ká

1963. november 3.

a tudományos ismeretterjesztő társulat hajdu-bihar megyei szervezete és a megyei mezőgazdasági osztálya elkészítette a mezőgazdasággal foglalkozó lakosság téli oktatási tervét. ebben az esztendőben több mint 8000 termelősövetkezeti gazda és mezőgazdasági tanuló vesz részt szakmunkás-tanfolyamon, különböző továbbképzésen. az általános ismeretek bővítésére tavaszig mintegy 2000 előadást tartanak a hajdusági községekben. a téli estéken 1000, mezőgazdasággal kapcsolatos filmet vetítenek le a hallgatóság előtt. a szövetkezeti gazdák ezenkívül 30 tsz akadémian gyarapítják ismereteiket. a falusi művelődési otthonokban megszervezik a „szövetkezeti téli estéket,, , változatos, színes műsorral. /mti/

--

bb 11. klubszobát kapott az alpári buzakalász tsz tagsága

vid fm/tné szb fm

1963. november 3.

a bács megyei alpár községben klubszobát rendeztek be a buzakalász termelősövetkezet központjában. a helyiségben többek között televízió, társasjátékok, újságok és folyóiratok állnak a szövetkezeti gazdák rendelkezésére. a klubban rendszeresen tartanak különféle ismeretterjesztő előadásokat is. /mti/

--

10.40/Lm

-4-

me

bb 12. könyvtár művészeknek és művészetkedvelőknek pécssett

vid fm/tné szb fm

1963. november 3.

a pécsi városi könyvtár fiókkönyvtárát nyitott művészeknek, és a művészetek kedvelőinek. az egyelőre 3000 kötetes könyvtár a művészetek valamennyi ágazatát - képző- és zeneművészetet, színházi irodalmat, lakásdíszítőművészetet - felölelő szakkönyvekkel, folyóiratokkal, kiadványokkal áll az olvasók rendelkezésére. a könyvtár állományát a tervek szerint ötezer kötetre bővítik. /mti/

--

bb 13. „táj-bérletek,, szolnok megyében

vid fm/tné szb fm

1963. november 3.

a szolnoki szigligeti színház művészei az idei évadban tíz drámát és zenés darabot mutatnak be a megye városiban és falvaiban. az idén először bocsátottak ki ugynevezett „táj-bérletek,,. zagyvarékason például a szövetkezeti gazdák és családtagjaik 110 színházi bérletet váltottak. törökszentmiklóson 90, jászalsószentgyörgyön pedig 130 a „táj-bérlet,, - tulajdonosok száma. állandó bérlettulajdonosok vannak szajolban, tószegen, tiszavárkonyban, tiszasülyőn, nagykörűben is. a nagykörűi petőfi és kossuth tsz-ek tagjai vasárnaponként külön autóbusszal járnak be szolnokra a délutáni előadásokra. a szolnoki szigligeti színház összes bérleteseinek száma megközelíti a három- és félezret. /mti/

--

bb 14. védett kikötőkben a balatoni vitorlások

vid te szb ki

1963. november 3.

a balatonon befejeződött a vitorlásidény is. a legtöbb hajót a védett kikötőkben horgonyozták le és október végén mindenhol előkészületeket tettek a téli tárolásra. a magyar hajó- és darugyár balatonfüredi sporthajóüzemében partra huzzák és nagy befogadóképességű tárolókban helyezik el a vízijárműveket. itt az idén 250 vitorlás kap védett helyet.

a balaton kedvelt vitorlásai három héten belül kivétel nélkül „téli álmra,, térnek a tóparti tárolókban. /mti/

--

n
10.52/- szb

-5-

me

bb 15. egyetemisták és középiskolások közös klubja szegeden.

vid fm/tné szb fm

1963. november 3.

új diákklub nyílt szegeden, amelynek középiskolások és egyetemisták egyaránt tagjai lehetnek.

a város fiataljai örömmel fogadták új otthonuk létrejöttét, amely gazdag programmal várja őket. ifjúsági vetélkedőket, táncbemutatókat, zenei esteket rendeznek, ezenkívül televízió, rádió, lemezjátszó, társasjátékok és sportfelszerelések állnak a tagok rendelkezésére. eddig már háromszázán kérték felvételüket a középiskolások és egyetemisták közös klubjába. /mti/

bb 16. időjárásjelentés

tm szb

1963. november 3.

a meteorológiai intézet jelenti november 3-án, vasárnap 13 órakor:

enyhe éjszaka

a biscayai öböl feletti nagy kiterjedésű ciklon előoldalán délnyugati magassági széllel igen enyhe levegő áramlik európa középső részei fölé. ma délben belgrádban a hőmérséklet elérte a 25 fokot. hazánkban tegnap tulnyomóan felhős volt az idő és sok helyen volt eső. a csapadék mennyisége csak egy-két helyen érte el az 5 millimétert. szolnokon és berettyóújfalun 8 millimétert mértek. a hőmérséklet napközben az északkeleti határszelen csak 8-11, máshol 12-16, sőt a nyugati megyékben 17-19 fokig emelkedett. ma hajnalban 6-10, az északi megyékben 3-5 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt országszerte erősen felhős volt az idő, egy-két helyről kisebb esőt jelentettek. budapesten szombaton a hőmérséklet napi középértéke 8.8 fok volt, 1.2 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 11 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 759 milliméter, mérsékelten süllyedő irányzatú.

várható időjárás hétfő estig:

tulnyomóan felhős idő, sokfelé eső, néhány helyen zivatar. mérsékelt, helyenként élénk déli szél. enyhe éjszaka. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában 8-12, délkeleten 11-15. legmagasabb nappali hőmérséklet holnap általában 11-15, délkeleten 16-20 fok között.

a duna vízállás_a ma reggel 147 centiméter. /mti/

14.10

- 6 -

bb 17. emlékgyűlés a goldmark teremben

tm-lm la

1963. november 3.

a magyar izraeliták országos képvisellete vasárnap délelőtt gyászünnepséget és emlékező gyűlést rendezett a goldmark teremben, abból az alkalomból, hogy a hitleri németországban 25 évvel ezelőtt a fasiszták felgyújtották a zsinagógákat, megkezdték a zsidóvallású lakosság gyűjtőtáborokba hurcolását és sok ember megölték. a gyászünnepségen ott voltak az állami egyháziügyi hivatal, továbbá a hazafias népfront 7. kerületi bizottságának és a 7. kerületi tanács végrehajtó bizottságának képviselői. ugyancsak képviseltette magát a német demokratikus köztársaság budapesti nagykövetsége. /mti/

bb 18. fiatal festőművészek első tárlata

vid tm szb la

1963. november 3.

a hajdu-bihar megyei népművelési tanácsadó új kezdeményezéssel kíván lehetőséget adni a fiatal képzőművészeknek arra, hogy alkotásaikat tárlaton mutassák be. vasárnap délelőtt debrecenben az ady endre művelődési házban égerházi imre debreceni és velényi rudolf egri festőművész kiállítását rendezték meg. mindketten először jelentkeztek alkotásaikkal tárlaton. /mti/

bb 19. háromezer fácánt és nyulat lőttek vasárnap a kőrös-vidéki vadászok

vid tm szb la

1963. november 3.

a kőrös-vidéki vadásztársaságok területén évtizedek óta nem volt olyan gazdag apróvad-állomány, mint most. a vadászok gondos téli vadvédelemmel, etetéssel, mesterséges fácáncsibe keltetéssel és neveléssel gyarapították az állományt. vasárnap megyeszerte ellepték a vadászok a határt, s mintegy kétezer fácánkakast és ezer nyulat lőttek. /mti/

15.10/- szb

- 7 -

me

bb 20. társadalmi összefogással megkezdtek a legnagyobb mecseki mesterséges üdülő építését

vid tm szb la

1963. november 3.

az ezer színben pompázó őszi mecsek egyik festői részén az utóbbi esztendő legjelentősebb társadalmi vállalkozása kezdődött el vasárnap az orfői völgyben, négy kicsiny község gyűrűjében 150 hold vízfelületű, több mint két kilométer hosszú és 300-350 méter széles üdülő építéséhez fogtak hozzá. ennek a munkának a szervezésére, irányítására még a nyáron széleskörű társadalmi bizottság alakult pécssett. a város műszaki értelmiségének, elsősorban a tervező vállalat, a déldunántuli vízügyi igazgatóság, a szénbányászati tröszt és az ércbánya vállalat mérnökeinek értékes társadalmi közreműködésével november elejére elkészültek a mesterséges tó műszaki tervei. ennek alapján ragadott csákányt, lapátot, ásót vasárnap reggel a társadalmi bizottság félszáz tagja baranya megye és pécs város vezetőivel az élen. „felavatott”, szerszámaikat a továbbiakban a megye dolgozói, fiataljai adják majd kézről-kézbe.

a hatalmas, 80 méter alapszélességű, 12 méter magas és 300 méter hosszú völgyzárógát építéséhez mintegy százezer köbméter földet kell megmozgatni. a tulajdonképpeni gátépítés csak ezután, koratavasszal kezdődik. a feltöltés a völgyzárógát elkészülése után előreláthatólag egy évig tart. a tó vizének mélysége átlagosan 4-5 méter, egyik szakaszán nem lesz magasabb egy méternél, a gát közelében pedig eléri a 10 méteres mélységet is.

a három millió köbméter vizet befogadó pécsi tó rendkívül szép vidéke alkalmas lesz a dolgozók üdültetésére, hétvégi kirándulásokra és nagyszabású vízisport-versenyek lebonyolítására. a remek klímájú környezetben állami, vállalati üdülők, vízisport-telepek, úttörőtáborok kapnak majd helyet. a tavat műtattal övezik, s korszerű közlekedést teremtenek pécs és orfű között.

e létesítmény megvalósulása méltó befejezést jelent annak a programnak, amelynek célja a pécskörnyéki üdülőövezet teljes kialakítása. az orfői völgyben létesülő mesterséges tó ugyanis már a hatodik a mecsekben. /mti/

--

15.20/Lm

-8-

me

bb 21. emlékkiállítás bácsalmáson

vid tm-lm la

1963. november 3.

a bácsalmási művelődési házban vasárnap délelőtt a bajai múzeum és a községi kulturális bizottság rendezésében oltványi imre emlékkiállítás nyílt. a kiállításon azt a modern képgyűjteményt mutatják be, amellyel a bácsalmási születésű oltványi imre megalapította a bajai múzeumot. /mti/

--

bb 22. őszi primőrshállítás gyuláról

vid tm-lm la

1963. november 3.

a primőrtermesztéséről európa-szerte híres gyulán ebben az esztendőben a szokásosnál három héttel korábban érett eladásra az őszi hónaposretek és a kalarábé. a vitamindus pirosretek szállítását vasárnap kezdték meg. teherautóval 25 mázsa friss árut vittek a ferihegyi repülőtérre, ahonnan repülővel továbbították exportra. a gyulai termelők szövetkezetek a közeljövőben több vagon őszi kalarábét és hónaposretek exportálnak.

orosházán szintén exportra rakodtak vasárnap: két vagon paradicsomot és paprikát indítottak utnak ausztriába és csehszlovákiába. /mti/

--

bb 23. népművelési szakemberek tanácskozása debrecenben

vid tm-lm la

1963. november 3.

a hajdu-bihar megyei múzeumok igazgatósága, a debreceni kossuth lajos tudományegyetem néprajzi intézete és a debreceni felsőfokú tanítóképző intézet népművelési tagozata szombaton és vasárnap együttes tudományos ülésszakkal zárta a múzeumi hónap hajdusági eseménysorozatát.

a népművelési szakemberek debreceni tanácskozásán dr. gunda béla egyetemi tanár, a debreceni kossuth lajos tudományegyetem néprajzi intézetének igazgatója a magyar néprajzkutatók feladatairól tartott előadást, dr. ferenczi imre múzeológus pedig a folklórkutatás további célkitűzéseiről szólt. dr. béres andrás megyei múzeumigazgató elmondta, hogy a debreceni múzeumban 22 000 látogató volt az egyhónapos rendezvényidőszak idején. a megyei múzeumi hálózat terveiről közölte: a hajduságban négy múzeum és 12 helytörténeti gyűjtemény, valamint falumúzeum működik. ezekben csaknem háromszázezer múzeumi tárgy van, s a hajdusági múzeumok évente jelentős újabb leletekkel gyarapodnak.

a kétnapos debreceni tanácskozás a vasárnap délután rendezett ülésszakkal fejeződött be. /mti/

15.30/Lm

-9-

me

bb 24. bányász kulturális napok a mecseki szénmedencében

vid tm szb la

1963. november 3.

vasárnap bányász kulturális napok kezdődtek a mecseki szénmedencében, a gazdag program érdeklődő nyugdíjas bányász festőművész kiállításával kezdődött a pécsbányatelepi zalka máté művelődési házban.

a kulturális napok keretében emlékeznek meg a szabolcsbányatelepi fuvószenekar ötven éves fennállásáról. az együttes 1913-ban alakult néhány lelkes zenebarát kezdeményezésére, országos viszonylatban is az elsők között. a félszázad alatt sok sikert arattak, a fuvósok a jubileum alkalmából összegyűjtötték és kiállítják eddigi működésük tárgyi és írásos emlékeit.

a három héttig tartó kulturális napokon közreműködnek a bányász művelődési házak különböző szakcsoportjai, színjátékosok, dalosok. ezenkívül fotó és könyvkiállítás, bábszínházi előadás szórakoztatja az érdeklődőket. egy alkalommal irodalmi esten találkoznak a bányászok a fiatal pécsi költőkkel. a bányász kulturális napok november 24-én zenekari hangversennyel zárulnak.
/mti/

-. -

bb 25. vasárnap estig 30 000 holdra nőtt a tavasziak alá szántott terület nógrádban

vid tm szb la

1963. november 3.

pénteken csendes eső áztatta a nógrádi dombhátakat, s ennek nyomán szombat délután és vasárnap meggyorsult a mélyszántás a közös gazdaságok földjén. mintegy ezer traktor dolgozott vasárnap a dombhátakon, s a munka eredményeként egyszerre öt gépállomás: a berceli, a kisterenyei, a pásztói, a szécsényi és a tolmácsi jelentette, hogy teljesítette egész éves tervét. vasárnap több mint kétezer holdat szántottak a tavasziak alá, s így harmaincezer holdra nőtt a mélyszántott terület a megyében. ugyanakkor szállították a cukorrépat és a kukoricát is a traktorosok. a megye gépállomásai együttesen 280 ezer normálholdnyi munkát végeztek eddig a termelészövetkezetekben, s ez 15 000 normálholddal több, mint az év végéig előírt terv. az őszi mélyszántással azonban még nem végeztek a nógrádi termelészövetkezetek, ezért a gépállomások traktorosai november 7-e közeledtével forradalmi műszakkal tetőzik meg eddigi teljesítményeiket. a termelészövetkezetekben most a kukoricatörés és a szárvágás meggyorsítására összpontosítják az erőket, mert a letakarítatlan kukoricatáblák sokhelyütt gátolják a mélyszántás előbbrehaladását.
/mti/

16.12/a

- 10 -

RA

bb 26. pogány ö. gábor előadása nagy balogh jánosról a művészettörténeti szabad akadémián

hi/tm-lm la

1963. november 3.

a magyar nemzeti galéria és a tit közös rendezésében a művészettörténeti szabad akadémia havonta egyszer, vasárnap délelőtt speciális kollégiumot szervez a nemzeti galériában „a 20. század nagymesterei” címmel. ezen a vásáron pogány ö. gábor, a magyar nemzeti galéria főigazgatója tartott előadást nagy balogh jánosról, a magyar festészet történetének első proletár művészeről. husz eredeti festmény és a művész vázlatkönyveinek bemutatásával ismertette nagy balogh jános munkásságát, küzdelmes életét, méltatta művészetének ma is korszerű mondanivalóját.
/mti/

-. -

bb 27. több mint 25 000 látogató a francia fotóművészeti kiállításon

i bi/tm-lm la

1963. november 3.

három héttel ezelőtt nyílt meg a budapesti fotoklubban a francia fotóművészeti kiállítás. a bemutatott 130 művészi felvételt a bordeaux-i fotoklub küldte budapestre. a kiállítás nagy sikert aratott a budapesti művészetkedvelő közönség körében: a látogatók száma három hét alatt meghaladta a huszonöt- ezret. egyedül vasárnap - délután 2 óráig - mintegy ezer volt a látogatók száma.

a bordeaux-ban rövidesen megnyitó nemzetközi fotokiállításán a magyar fotóművészek is nagy képanyaggal képviseltetik magukat. a budapesti kiállítás november 7-én, csütörtökön este zárul.
/mti/

-. -

16.47/a

- 11 -

RA

bb 28. 800 000 forint a salgótarjáni acélárugyár kiszistái-
nak takarékosági számláján

vid tm szb la

1963. november 3.

Több mint ötszáz acélárugyári fiatal vesz részt idén a salgó-
tarjáni kiszisták takarékosági mozgalmában. Külön fém- és
papirgyűjtő brigádokat szerveztek a gyár fiataljai, ugyanakkor
együttösen vettek részt a gyáregységek belső rendjének kialakítá-
sában, a gyár területének „nagytakarításában”, a vagonrakó-bri-
gádok ma már a hatodik vasárnapon dolgoztak a gyárba érkező alap-
anyaggal megrakott vagonok kirakásánál és a szombati műszakban
elkészült gyártmányok bevagonrozásánál is. Nemrég összesítették
a fém és papirgyűjtő brigádok tíz hónapi eredményét és kiderült,
hogy csaknem ezer mázsa vashulladékot, husz mázsa szinesfémét és
mintegy háromezer mázsa papirhulladékot gyűjtöttek össze az év
első tíz hónapjában.

vasárnap a gyár által patronált termelőszövetkezetben is se-
gédkeztek az acélárugyári fiatalok. negyvenen mentek nagylócra
és a délutáni órákig csaknem 500 mázsa silót készítettek a közös
gazdaságnak. ezzel a vasárnapi műszakkal most már 800 000 forin-
tot jegyeztek be a gyári kisz-bizottság idei takarékosági szám-
lájára. /mti/

--

bb 29. benépesítették a vadászok a bakony vidékét - megérkez-
tek az első külföldi vendégek a selejtezőre

vid tm szb la

1963. november 3.

vasárnap benépesült a bakony vidéke. a nagy kiterjedésű er-
dőségeket a fővárosi és vidéki vadásztársaságok mintegy 200 tag-
ja kereste fel. megjelenésük megnyitója volt az őszi apróvad-sze-
zonnak. az első nap igen sikeresnek mondható, a többszáz nyulón
kívül számos róka és a rezervátum területén fácán is került pus-
kavégre.

a szarvasbika-selejtezésre megérkeztek az első külföldi
vendégek. nyugatnémet vadászok járták egész nap a pápa mellet-
ti erdőséget, ahol 35 szarvasbikát jelöltek meg kilövésre. /mti/

--

16.55/a

- 12 -

PKA

bb 30. több mint kétezer holdat mélyszántottak vasárnap
veszprém megyében - a gabonakombájnok is kukoricatáblá-
kon dolgoztak a pápai állami gazdaságban

vid/tm/s la

1963. november 3.

veszprém megye mezőgazdasági üzemeiben a hűvös,
szeles vasárnap reggelén is munkába álltak az erőgépek. a
pápai járás magas talajvizű, párás éghajlatu helyein mintegy
kétszáz erőgép állt munkába és több mint kétezer holdon
végezték el a mélyforgatást.

a termelőszövetkezetekben a tagok százai dolgoztak vasár-
nap a kukoricaföldeken. a hűvös éghajlatu megyében ugyanis később
érik be a fontos takarmány, ezért még felét sem tudták beta-
karítani.

a pápai állami gazdaságban, ahol ezekben a napokban több
mint háromezer holdról szedik a termést, a kukoricatáblákba
állították a gabonakombájnokat is. a vágószerkezetet acélvázzal
erősítették meg. az ésszerűsítéssel naponta 25 ember munkáját
végzik el a kombájnok. /mti/

--

bb 31. négyszáz traktor szántott vasárnap a békési
földeken - szállítási napot rendeztek a nagyobb termelőszö-
vetkezetek

vid/tm/s la

1963. november 3.

békés megyében vasárnap mintegy 400 traktor szántott
az állami gazdaságok és termelőszövetkezetek nagytábláin.
sok helyen azonban a területhiány kényszerpihenőre ítélte
a traktorosokat. nem egyedüli a csanádapácai példa, ahol nincs
letakarított, szántásra váró terület, emiatt a traktorosok
nem tudtak dolgozni.

számos termelőszövetkezetben szállítási napot rendeztek
vasárnap, hogy meggyorsítsák a területfelszabadítást. az oros-
házi dózsa tsz-ben például 38 tehergépkocsi és egyéb gépjármű
szállította a kukoricát és a cukorrépat.

/folyt.köv./

17.40/a

- 13 -

PKA

bb 31./ négyszáz traktor..../ 1.folyt.s

a gépjárműveket a város üzemei adták kölcsön, a ktsz dolgozói pedig rakodni segítettek.

jól szervezett betakarítás, szállítás és őszi mélyszántás volt a ménkeréki nicolae balcescu tsz határában, medgyesegyházán, tótkomlóson és békés megye több termelő - szövetkezeti közösségében./mti/

--

bb 32. a 6. országos diákköri konferencia ünnepélyes megnyitója szegeden

vid/tm/s la

1963. november 3.

a szegedi józsef attila tudományegyetem aulájában vasárnap ünnepélyesen megnyitották a 6. országos diákköri konferenciát. résztvett az ünnepségen dr. szilbereky jeno igazságügyminiszterhelyettes, valamint az ország számos egyetemének rektora, vezetője, s mintegy félezer egyetemi hallgató. dr. antalfy györgy, a szegedi egyetem rektora köszöntötte az ünnepség résztvevőit, majd dr. kovács ferenc, a művelődésügyi minisztérium felsőoktatási főosztályának megbízott főosztályvezetője mondott megnyitó beszédet.

király andrásné, a kisz budapesti bizottságának titkára ismertette a diákköri konferencia célját és jelentőségét. elmondotta, hogy az országban már ötszáz tudományos diákkörben mintegy ötezer egyetemi, főiskolai hallgató tevékenykedik. a mostani országos konferencián - november 4-től 6-ig több mint félezer tudományos dolgozatot vitatnak meg. szegeden tartják meg a társadalomtudományi és természettudományi, valamint az orvostudományi szekciók üléseit, gödöllőn az agrárszekció, budapestben pedig a műszaki és a vegyész-szekció tanácskozik.

szegeden nagyszabású kulturális programot is terveznek a konferencia résztvevői számára: műsort adnak a szegedi egyetemek művelődési csoportjai, más alkalommal pedig a diákköri konferencián résztvevő írók, költők, zeneművészek szerzői esten mutatkoznak be./mti/

18.02/s

--

- 14 -

PKB

bb. 35. a martfői tyereskova brigád nászüdvözllete moszkvába

vid/tm/a / la

1963. november 3.

a martfői tiszai cipőgyárban, ahol több mint kétezer nő dolgozik, tyereskovának, a világ első női űrhajósának nevét viseli az egyik női szocialista munkabrigád. a hét végen örömmel értesültek a hírről, hogy tyereskova férjhez megy. brigádgyűlésükről táviratot küldtek moszkvába névadójuknak, tyereskovának és férjének andrijan nyikolajevnek. „házasságukhoz nagyon-nagyon sok boldogságot kívánunk. mi, martfői munkásnők igyekszünk úgy dolgozni, hogy méltók legyünk önökhöz, nagyszerű teljesítményéhez. „, hangzik többek között a távirat szövege./mti/

--

bb. 33. több mint hatszáz „ őszi vendég „ pihen a balaton déli partján

vid/tm/a/la

1963. november 3.

már két hónapja befejeződött a nyári szezon a balatonon, de még mindig érkeznek az „ őszi vendégek „, a télen is üzemelő sífoki bányász, csepel, a balatonlellei szót, és a földvári textilműködés üdülők „, megkészt nyaralói.,.

egy-egy csoportban több mint 600, az ország különböző részeiből érkezett munkás és termelőszövetkezeti tag tölt el két-két hetet a magyar tenger partján. a pihenőket mind a négy helyen gazdag kultur- és sportműsorral igyekeznek kárpótolni a nyári napsütésért. autóbusz és hajókiránduláson ismerkednek meg a balaton nevezetességeivel, műemlékeivel és a híres badacsonyi, kőröshegyi és füredi borvidékkel.

balatonlellén, a déli oldal egyik legkorszerűbb „ legvendégmarasztalóbb „, üdülőjében is állandóan gazdag program szórakoztatja a több mint 200 beutaltat. november első vasárnapján a kellemes időjárást kihasználva sokan kirándultak keszthelyre és hévízre, az otthonmaradókat pedig a televízió, gazdag könyvtár, filmvetítés, s a zenekedvelőket egy vendég cseh szonáta-együttes szórakoztatta./mti/

--

18.15/s

- 15 - *PKB*

bb. 34. öregek napja pincehelyen

vid/tm/a/la

1963. november 3.

a tolna megyei pincehelyen az öregeket ünnepelték vasárnap. az idős embert, köztük termelészövetkezeti nyugdíjasokat köszöntötték, ajándékoztak meg és láttak vendégül a községben a társadalmi szervezetek./mti/

--

bb. 36. budapesti turisták a gemenci erdőben

vid/tm/a/la

1963. november 3.

a gimszarvasairól nevezetes gemenci erdő nemcsak a vadászokat, hanem a természetbarátokat is vonzza. bár a vadászatok veszélyessége miatt, s azért, hogy a nemesvadak nyugalma ne zavarják, a vadrezervátum zárva van a kirándulók előtt, az országos vadászati főfelügyelőség megfelelő időszakokban kivételesen engedélyezi a védett terület megtekintését turistacsoportok részére.

vasárnap az idén már a harmadik nagyobb budapesti látogatócsoport érkezett gemencre. az újpesti spartacus turista szakosztályának tagjai turáztak az őket vendégül látó szekszárdi spartacus természetjáróival együtt. bejárták a rengeteg dunaparti részét, a síó torkolatánál megnézték a göngyvirágtól a lombhullásig című filmben szerepelt halászkunyhókat. a déli pihenő után a forgó-tó környéki magasles vadászparadicsomot keresték fel./mti/

--

bb 38. a moszkvai konzervatórium csajkovszkij hangversenyzenekarának vendégszereplése pápán

vid/tm/s la

1963. november 3.

a moszkvai konzervatórium hazánkban tartózkodó 26 tagu csajkovszkij kamarazenekara vasárnap pápára látogatott, ahol a jókai járási művelődési házban este hangversenyt adott./mti/

--

17.20/a

- 16 -

KK

bb 37. vasárnap tovább bővült a szegedi „ogyessza”,

vid/tm/s la

1963. november 3.

a csongrád megyei építőipari vállalat dolgozói közül vasárnap több mint ezerkétszázan dolgoztak, elsősorban a nagy szegedi építkezéseken, a legtöbben a legszebb szegedi városrész, az újszegedi ogyessza lakónegyed kialakításán.

a szegedi kenderfonó mintegy félszáz dolgozója már a nyolcadik vasárnapját töltötte ezen az építkezésen, s mintegy 3.600 órai munkával segítette már a szegedi „ogyessza”, építését.

az építőipari vállalat dolgozói vasárnap különleges munkába fogtak. az új lakónegyed egyik kísérleti lakóházán olyan födémét építenek, amelynek szilárdsága azonos, a sulya pedig csak a fele a hagyományos födémekének. ennek a salakgyapotos hangszigetelését végezték el vasárnap. egy másik brigád a hőátvezeték építkezésén dolgozott, ugyanis a városnegyed egy részét még ebben az évben a közeli termálkut 90 fokos vizével kívánják fűteni. az új negyedben az eddig elkészült 220 lakáson kívül nyolcvankettőt akarnak az idén átadni, s még ebben az évben megkezdik további 106 lakás, óvoda, bölcsőde és egy üzletház építését./mti/

--

bb 39. az „egy pohár víz”, celldömölkön

i bi/tm/s la

1963. november 3.

vasárnap este celldömölkön mutatta be az állami déryné színház eugene scribe: „egy pohár víz”, című világhírű vígjátékát. a darabot csongrádi mária rendezte. a főbb szerepeket feleki sári, fodor teréz, kőszegi gyula, várnagy kati és áts gyula alakította. a díszleteket sostarics zsuzsa, a jelmezeket rimanóczy yvonne tervezte./mti/

--

18.33/s

- 17 -

KK

bb. 40. 2.700 vagon rakodása vasárnap dél-magyarországon

vid/tm/a/La

1963. november 3.

vasárnap is ,, teljes gőzzel ,, folytatták az évi szállításokat a máv szegedi igazgatóságának területén. mint-
2.700 vagon árut raktak ki, illetve indítottak utnak meg-
rakottan az öt dél-alföldi megye területéről.

irányvonatokkal is gyorsították a szállításokat. makóról
például 30 kocsiból álló, építkezési homokkal megrakott szerel-
vényt továbbítottak. egy másik hasonló vonat indítása pedig
a turkevei vörös csillag tsz érdeme. ebben a tzs-ben egy nap
alatt 35 vagon raktak meg cukorréppával és így irányvonatként
küldhették azt a szolnoki cukorgyárba.

az őszi forgalom segítésének másutt is akadtak dicséretes
példái. a kiskőrösi tanács számára 25 vagon kohósalak érkezett
vasárnap reggel hét órakor és a község lakóiból toborzott társa-
dalmi munkások segítségével rekordidő alatt, tíz órára minden va-
gont kiürítettek. a mezőhegyesi cukorgyár dolgozói 30 vagon cukor-
répát a szokásos négy óra helyett két óra alatt, a nagykőrösi
konzervgyárban tíz vagon árut - közöttük több vagon üveget - hét
óra helyett három óra alatt raktak ki.

sok helyen, mint például a szegedi, a kecskeméti, a békés-
csabai vasútállomáson a kisz-brigádok nyújtottak segítséget a
vagonok rakodásában.

a szegedi aköv mintegy nyolcvan gépkocsija is eredményesen
működött. munkájukat urh-adó-vevőkkel irányították, s ész-
szerű munkaszervezéssel jól kiegészítették a vasút tevékenységét.
/mti/

--

bb. 41. vasárnap is serény munka folyt a somogyi földeken

vid/tm/a/La

1963. november 3.

somogy megyében november első vasárnapján több mint 300
gépállomási és termelőszövetkezeti traktoros ült gépének nyergé-
be és egész nap folytatta a mélyszántást. a kaposvári gépállomás
körzetében az osztopáni gyüzelem, a hetesi vikár béla, és a zselickis
faludi közös erő letakarított kukorica-, burgonya- és cukorrépa
tábláin készítettek elő a talajt a tavasziak alá. a kaposvári latin-
ka termelőszövetkezetben már csak a kukorica várja a törést, ezért
a gazdaság tagjai vasárnap is ezt a munkát folytatták. toponár határa
ban a kukoricaszár vagásában serénykedtek, hogy szabaddá tegyék
az utat a szántótraktorok előtt. a vasárnapi munka eredményeként
somogyban újabb ezer holddal növekedett az őszi mélyszántás, és
több ezer mázsa termés került fedél alá, vagy a tárolóhelyekre./mti/

- v é g e -
- 18 -

19.00/a

KK

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I, Fém utca 6-7. Telefon: 150-490, 350-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1963. november 4.

bb 1. népszerű természettudományos könyvek jelennek meg a
gondolat-könyvkiadónál

i bi/tr-lm fm

1963. november 4.

a gondolat könyvkiadó még ebben az évben több érdekes
népszerű természettudományos könyvet jelentet meg. horváth
árpád: a végtelen világegyetem című könyve, amely a családi
kiskönyvtár sorozatban jelenik meg, elsősorban a falusi
olvasóköröseknek szól. megmagyarázza a legfontosabb, szabad
szemmel is látható égi jelenségeket és megcáfolja a hozzájuk
fűződő babonás elképzeléseket. bebizonyítja, hogy a csillagos
ég is a természet törvényei szerint mozog és olyan anyagi világ,
amelynek törvényeit az ember megismerheti és felhasználhatja
a társadalom érdekében. a kötetet sok kép és ábra illusztrálja.

a tit csillagászati szakosztályainak országos választ-
mánya szerkesztette a csillagászati évkönyv 1964. című kötetet.
az évkönyv első része az 1964. évre szóló csillagászati tábláza-
tokat és grafikonokat /nap, hold kelte, a bolygók adatai, stb./
tartalmazza, és ismerteti a hazai csillagvizsgáló intézetek és
a tit csillagászati szakosztályainak munkáját. a kötet második
részében tudományos ismeretterjesztő cikkek foglalkoznak a
csillagászat és az űrhajózás időszerű kérdéseivel és legújabb
eredményeivel.

vécsey zoltán: a forrongó föld című könyve színes, érde-
kes stílusban ismerteti a föld belső felépítését, az egyes övek
kialakulásának elveit, a magmák fejlődését, a szeizmikus
mozgásokat. bemutatja a föld felszínére ható külső erők szerepét,
így a jég, az eső és folyóvíz, valamint a levegő pusztító és
építő hatását is.

az új kincseskönyv két kötete az ember otthonával és
környezetével kapcsolatos természettudományos ismereteket, gya-
korlati tanácsokat foglalja össze. az egyes fejezetek szerzői
mindenekelőtt az egészséges otthon kérdéseivel, a táplálkozás, az
öltözködés, a betegség-megelőzés problémáival foglalkoznak. külön
fejezetek tárgyalják a házkörüli állattartással, a gyümölcsös és
virágos kertekkel és a mezőgazdasági termékek tárolásával kapcso-
latos tudnivalókat. ismerteti a könyv az otthon építésének, beren-
dezésének, karbantartásának módjait és a házkörüli gépesítés legelő-
nyösebb formáit.

második bővített kiadásban jelenik meg forbáth róbert:
vegyészet a háztartásban című munkája./mti/

--

me